

VERSLAG van de vergadering van het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek, gehouden op **woensdag 3 maart 2021. (Via MS Teams)**

AANWEZIG de heer D.T.C. (Dennis) Salman, lid en voorzitter
de heer A.L. (Arno) van Kempen, lid
mevrouw J.A.C. (Jolanda) Langeveld, lid
de heer J. van Rijn, lid
de heer R.J. 't Jong, secretaris
mevrouw C.A.M. (Elian) Cozijn, notulist

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De vergadering vindt via MS Teams plaats.
De agenda is zonder wijzigingen vastgesteld.

2. Voorstel Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Secretaris heeft het voorstel toegelicht. In tegenstelling tot de Tozo heeft de overheid geen landelijk beleid vastgesteld. De TONK valt onder het regiem van de bijzondere bijstand en gemeenten moeten hiervoor zelf beleid maken. Daarbij speelt van de ene kant de boodschap van de overheid om ruimhartig de TONK toe te passen en van de andere kant zijn de beschikbare budgetten beperkt. En de grootte van de doelgroep is onbekend/lastig in te schatten. Voor de uitvoering zijn wel 1000 scenario's mogelijk. In het voorstel staan twee scenario's die, als het dagelijks bestuur dat wenst, nog aangepast kunnen worden.

Net als de ISD zijn veel gemeenten zoekende naar het juiste scenario. Lastig is dat de overheid de indruk heeft gewekt dat de TONK het redmiddel voor iedereen is. Welk scenario het dagelijks bestuur ook kiest, er zijn straks naar verwachting veel mensen teleurgesteld omdat ze de TONK niet krijgen of het bedrag te laag vinden. De TONK is een tegemoetkoming van de noodzakelijke kosten en geen volledige vergoeding. Op de enquête is een beperkt aantal reacties binnengekomen. Omdat de woonlasten (huur/hypotheek) vaak de hoogste lasten zijn, is de TONK primair op die kosten gericht. Gemeenten krijgen voor de TONK een bedrag en mogelijk vindt later nog een aanvulling plaats, maar over de hoogte daarvan zijn geen concrete toezeggingen gedaan. De ISD verwacht dat de gemeenten samen tussen de € 400.000 en € 600.000 krijgen en dat is inclusief de uitvoeringskosten. Wat gemeenten meer uitgeven komt voor eigen rekening.

Het dagelijks bestuur heeft de notitie besproken en een aantal vragen gesteld/opmerkingen gemaakt. Kan het zijn dat mensen die geen gebruik maken van andere regelingen toch geen aanspraak kunnen maken op de TONK? De TONK was toch juist voor deze doelgroep bedoeld? Dat kan als blijkt dat iemand een vermogen heeft dat hoger is dan het toegestane vermogen en dat geldt ook voor de hoogte van het inkomen/de woonlasten. Eén van de voorwaarden is dat er geen sprake is van voorliggende voorzieningen zoals bijvoorbeeld vermogen/voldoende inkomen.

De ISD heeft recent een belactie gedaan en diverse ondernemers gesproken. De reacties zijn divers, maar ondernemers willen vaak zo min mogelijk met de overheid te maken hebben en om hulp vragen. Als iemand niet voor de TONK in aanmerking komt wordt deze dan weggestuurd of kijkt de ISD nog naar andere mogelijkheden? De ISD zorgt vooraf voor een goede communicatie, kijkt bij het aanvraagformulier of andere behoeften voor meer advies/ondersteuning meegenomen kunnen worden.

Welke mate van zekerheid is er dat de overheid gaat bijplussen als de uitgaven hoger zijn dan het toegekende budget? In de laatste brief van de VNG wordt wel de indruk gewekt, maar geen harde toezegging over bedragen/compensatie gedaan. Gemeenten moeten wel tijdig aangeven als er financieel gezien problemen zijn en worden gevraagd de TONK ruimhartig toe te passen. Het is financieel niet haalbaar om alle kosten te vergoeden en zeker niet als mensen dit zelf kunnen betalen. Of het Rijk extra budget geeft is pas in het tweede kwartaal 2021 bekend. En daarbij speelt dan de

vraag welke tegemoetkomingen vindt de overheid reeel om te vergoeden en waar ligt het risico voor gemeenten.

Dat vermogen een rol speelt is lastig voor mensen die gespaard hebben/zuinig zijn geweest. Bij bijzondere bijstand geldt standaard de vermogenstoets en normaal gesproken is die lager dan nu is voorgesteld. Nu zijn de vermogensgrenzen gelijk aan de reguliere bijstand. Het dagelijks bestuur kan besluiten om de vermogensgrens aan te passen.

Het dilemma waar het dagelijks bestuur mee te maken heeft is de balans tussen ruimhartig toekennen en verantwoorde uitgaven doen. Het is ook lastig omdat het nu mensen overkomt en wat is eerlijk om toe te kennen en voor wie. Het gaat om een tegemoetkoming en niet om een compensatie van alle noodzakelijke kosten.

In hoeverre kan besluitvorming later plaatsvinden of kan de regeling later nog aangepast worden? Mensen wachten op duidelijkheid rondom de TONK en de overheid heeft aangegeven dat in maart de loketten open gaan. Later aanpassen kan wel, maar heeft wel nadelen. Het kan zijn dat mensen nu niet in aanmerking komen en op basis van nieuwe regels/aangepaste bedragen weer wel. Langer uitstellen kun je mensen eigenlijk niet aandoen. Daarnaast heeft de ISD op basis van het besluit ook nog een 1 – 1,5 week de tijd nodig om alles zorgvuldig te regelen, zoals communicatie, aanvraagformulier, werkinstructies etc.). Wat het juiste beleid is weet niemand, wel dat er landelijk straks veel soorten beleid zijn, omdat de gemeenten vrij zijn in het maken van beleid.

De ISD streeft ernaar om het proces zo laagdrempelig mogelijk in te zetten. Dat betekent dat de aanvrager een aantal zaken verklaart en geen bewijsstukken hoeft in te dienen en dat achteraf steekproefgewijs controles plaatsvinden.

Uit de concept jaarrekening 2020 blijkt dat gemeenten op de uitvoeringskosten Tozo en de BUIG een fors bedrag overhouden. Gemeenten kunnen zelf bepalen wat ze daarmee doen. Het biedt wel mogelijkheden om de eventuele meerkosten TONK daarvan te betalen.

Het dagelijks bestuur is van mening dat het netjes is om vanuit die overschotten en zeker voor de Tozo de extra kosten voor de TONK te financieren.

Het dagelijks bestuur is op basis van de GR ISD Bollenstreek bevoegd om over de TONK een besluit te nemen, omdat de TONK onder de bijzondere bijstand valt.

Scenario 2 is niet specifiek gericht op mensen die een inkomen tot modaal hebben. Het gaat om uitgaven, het inkomen en het vermogen. Het blijft zuur dat er toch mensen zullen zijn die er buiten vallen. Iedereen kan de TONK aanvragen en het gaat niet om zakelijke lasten, maar om privé-lasten. Als iemand lage woonlasten heeft of een hoger inkomen/vermogen dan komt iemand niet in aanmerking. Dat blijft een dilemma en zeker voor de mensen die altijd zuinig zijn geweest is dat vervelend en kan leiden tot teleurstellingen.

Het dagelijks bestuur heeft gekozen voor scenario 2. Het blijft lastig dat het niet bekend is wat het resultaat/het effect hiervan is. Dit scenario past wel bij de brief van de VNG. Daarnaast zijn de volgende afspraken gemaakt.

De bestuursleden bespreken de financiering van de TONK in hun college. De overschotten van de Tozo en de BUIG gaan naar de algemene reserves toe. Zij vragen om die overschotten (mn de Tozo) te reserveren voor de TONK en niet uit te geven aan andere zaken, zodat er een claim ligt voor mogelijke extra uitgaven TONK.

Bestuursleden kijken welke lokale regelingen er binnen hun eigen gemeenten zijn en geven dat door aan de ISD. Het gaat om corona-gerelateerde regelingen. Naar verwachting is het aantal lokale regelingen beperkt.

De ISD zorgt bij de TONK voor een brede uitvraag, zodat zoveel mogelijk signalen bekend zijn en gemeenten op basis daarvan kunnen kijken wat eventueel nog lokaal mogelijk is.

De ISD zorgt voor 15 maart 2021 voor een memo dat naar de raden kan.

De ISD zorgt dat net als bij de Tozo de resultaten in een dashboard bijgehouden worden en informeert het dagelijks bestuur regelmatig over de voortgang.

Gemeenten zorgen ervoor dat de budgetten voor de TONK naar de ISD komen.

Het dagelijks bestuur heeft kennis genomen van het advies van de Cliëntenraad en begrijpt waarom zij vanuit hun doegroep adviseren om te kiezen voor scenario 1. Zij krijgen een terugkoppeling waarom het dagelijks bestuur besloten heeft om te kiezen voor scenario 2, omdat dit scenario voor een bredere doelgroep toegankelijk is.

Het dagelijks bestuur complimenteert de ISD over de snelle wijze waarop dit voorstel tot stand is gekomen.

(Noot notulist: In het dagelijks bestuur van 11 maart 2021 zijn de uitvoeringsregels ter verduidelijking op een paar onderdelen aangepast. Naar aanleiding van extra budgetten voor de TONK heeft het dagelijks bestuur per e-mail op 16 maart 2021 besloten om het maximale bedrag van € 500,- te verhogen naar maximaal € 1.000,-.)

3. Wat verder ter tafel komt/Rondvraag

Geen gebruik van gemaakt.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur d.d. 8 april 2021

De voorzitter,
D.T.C. Salman

De secretaris,
R.J. 't Jong